

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentaria in octo libros physicorum Aristotelis - Cod.
Ettenheim-Münster 192**

Aristoteles

[S.l.], 1629-1630

Quaestio prooemialis

[urn:nbn:de:bsz:31-116321](#)

2

QVAESTIO PRIMA
PROOEMIALIS.

Dubium Primum.

Vtrum Physica sit Scien-
tia; et quālis sit, an sit
Speculatiuā Scientia
uel Practica?

Duo petuntur in praesenti dubio. Primum
et an physica sit scientia. Secundum, an sit species,
latina vel practica. Pro resolutione prioris partis
Sciendum nos sumere sciām hīc stricte, pro ut se:
annumeratur inter quinque habity intellectuales,
qui sunt intelligentia sine habity primorum princi-
piorum, Sapientia, Scientia, Prudentia et Ars; et
scia stricte accepta nihil est aliud quam habity certi
et cuiusdems per demonstrām aegrit, hīc defit
explicatio ex Logica demonstranda ē. haec supposito sit.

CONCLUSIO PRIMA.
Physica est vere et simpliciter scientia
Hac condicta contra Heraclitum et Gravillum,
qui ut testatur Artes jo metap. lex: 5. olim nega-
bant physicam non esse sciām, est tu rūm Contri-
ctio in schola Heripathii commun. p.
Et ja rae. Scientia stricte accepta nihil est aliud
quam cognitio certa et evidens aliquig rei per
suam causam, sed physica est certa et evidens rerum
naturam per suas causas scia. jō est vere et simpliciter
scia. M. et Actis i. post: cap: 2. om̄i plurim q̄asservunt

scire

Primum
specie,
is partis
ulfe:
ales,
a princi-
pissim
certa
defis
posito fit.

Scire nihil esse aliud quam rem per suam causam
cognoscere. m. p. tr. phycia probat per cuius sententiam de
monstratum, corpora moveri, quia hinc causam a qua
potest motus. qd. phycia est certa cognitio rei per suam causam
nam ita sc. corpora moveri, et corpora mixta esse. et
raptibilitia suorum nescientiarum demonstratur. p. i. 3.

P. tr. 20. Canto. Si phycia non operat seipso, id non operat
qua agit de rebus continuo motui seu mutabilitati juba
redis. sed hoc non obstat. qd nihil impedit quod in rebus
phycia sit vere et simpliciter seipso. p. tr. m. mynimo
non est res de quibus agit phycia suorum mutabilium, nam
sphaerae caelestes ex natura sua sunt incorruptibiles
les ut videlicet alibi; secundum est quod corpora sub
lunaria mutantur corrupti et dissoluntur, nun
quam tamen naturae sine entitatibus et operibus ab illis
manentes dependunt: quare nescientias operas
poterunt per naturam demonstrari de ipsis
obstante, qd demonstratio cum dividatur per causas genera-
bit seipso qd non erit aliqua quam phycia sine phycia
naturae. His adde quod licet res phycia sunt muta-
biles tamen tamen de illis vera per hunc seipso, per namque
nec haec unum demonstrari de illis eas sc. mutabilibus
esse

spe stabilisq; servare in sua mutabilitate constam.

Conclusio Secunda

Physica est Scia Speculativa et non practica.

6. meta: ter: jo
c. 12

Hac tunc è Artis. Hic modo communis inter Autores.
pt̄r rae. Illa scia è Speculativa quia habet p̄ suu fine
Speculatio, fine veritatis contemplatio; sed physica h̄t
p̄ suo fine Speculatio. q̄o erit scia Speculativa. M. patet
ex dictis in Logica q. pā. d. 3. Vbi dicimus è halitum spe,
culativum differere à practico, rae finis; ita quod illa
habet p̄ Speculatio. q̄o finis è Speculatio fine veritatis
contemplatio. Ille vero practicus, p̄ finis è praxis sive op̄
aligno faciendum. p̄t m. physica sive se non ordinat
eognitum verum natum ultra ad aliud opus, sed in
illa fistil et quiescit. q̄o finis illius erit Speculatio seu
veritatis contemplatio. Dixi quod physica non sive se
ordinet cognitum verum natum ultra ad aliud opus;
qa non refert quod eam aliqui sicut et ceteras spe,
culativas sicut honoris aut pecunia grā querant.
distincō n. artium et sciārum non ex fine quem sibi
quisq; pro lilitu constituit, sed ex fine ipsius met̄ scia
sue artis sive se de sumenda ost.

Confir
sit illa
facilius q
qd prad
Sed ultra
enig pr
artifici
vel sū
nobis, f
rao. A
circa
fed re
fund.
practic
entitati
in grā
aut gē
Natu
singu
oratun
vale qu
accipit

4.
confirmatur hac rāo. Ad hoc ut aliquid
sit iūia practica non sufficit quod oīg om̄ sit res
factibilis q̄mto unq̄, alias oīs sīa de creaturis habita
est practica, q̄a oīs creaturas sunt factiles à D̄O.
Sed ultra petitur quod sit factibilis à nobis, hoc ē,
cuius p̄p̄m in nobis rep̄t, ut videre ē in oīg rebus
artificialib⁹, quam p̄p̄m in nobis rep̄det ars sc̄i:
uel sīa practica. Primum a. rēnū natūm non in
nobis, sed in ipsis mēl rēb⁹ ḡscit. Ex his formis talis
rāo. Ad hoc ut alijs habili⁹ sit practic⁹ petis q̄ om̄
circa q̄ uersat, fiat à nobis per talem habilitum,
sed res naates circa quas ph̄ȳca op̄as s̄l occupas, non
sunt vel fiunt à nobis; q̄o ph̄ȳca non est habili⁹
practic⁹, sed speculativ⁹. M. patet ex dictis. m. etiam
constat; nec n. clementa, casum, terra, aut alia q̄
in considerām ph̄ȳca natūs ueniunt, à nobis fiunt;
aut p̄lūcum. q̄o Cento uera.

Nōm tu h̄c ē. quod res natūs non accipias p̄ ut dis:
tinguish contra rem naatem qua rāe q̄unq̄ ens
creatum spectans tam ad uniuersum tam corpo,
uale quām spirituale appellas res naatis. Nec et
accipias p̄ ut distinguish centra uiolentū, q̄ dr tale

20

eo quod contra naam alicui rei accidat, si aut
ascendere sursum ab violentum lapidi; sed sumis
res natis hic pot differt ab artificiali, cum n. arte-
ficiale dicat illud quod ab hinc arte fabricatur.
et q m se nun htl pnm fui esse, in rae artifici
ut paret in statua, vix pnm in statuario, sic per
oppositum res natis ab illa q m se htl pnm fui
esse motu et rotis, de qly propriis latib infra. w.

Obicitur Tō Contra p̄m Centum. Sicut debet
hinc aliquod certum et definitum ostendere, sed physica non habet,
tō non est sūta. M. ḡstal. q̄a de rebus in certis et infini-
tis non potest h̄c certa et finita cognoscere, qualis est sūta ita.
M. p̄tr. ostendit physica sunt res nates, sed res nates sunt
certas et in determinatis, q̄a quicquid perirent et
orirent, neq; ad certum numerum redigi potest. Sed physica
non habet certum et determinatum ostendere.

P. Conito M. elongo m. ad pbaem eis quod est m. et
distingues m. res nates sunt indeterminatae et in certa
in singulari vel particulari. Quod est m. in communione
ut reducunt ad res nates universales, nego m. Sit n.
sunt finita, habentque determinatas naturas, de quibus
potest proposita legitime demonstrari. go.

Olii:

Principes 20. Scia debet esse de rebus universalibus
non singularibus, sed res natales sunt singulares. quod de
eis negat hinc sciam. m. et eis. m. p. t. Res natales per se ipsas
sensibiles, sed singulare non per se sensibiles. quod res singu-
lares erunt tuu natales. Confirmatur argu. Scia
est de perpetuis, necessariis, et incorruptibilis, sed res
natales non sunt tales, quia quotidie intereuntur. qd.

P. XI. Con. m. et h. m. ad pl. dist. m. Res natales per se ipsas
sensibiles et accidentis qualiter sunt in singularibus. t. m.
per se, nego m. sensu namque tu per se possit singulare
affecta qualitatibus sensibilius, non tamen per se univer-
salia, sed et accidentis qualiter in singularibus recipi-
untur. ex quo tu non inferes de rebus natalibus non posse
dare scienciam eo quod sensibilia per se ipsa com-
petit et accidentis, non per se. Et quamvis sensus fore
decipiatur dum circa objecta nec delita approximata nec
disposita versatur, tamen circa operaria sensibilita in delita
distantia et dispositione posita non decipiuntur, sed pot
certam notitiam intellectui subministrare, ex qua
ipse certam et evidenter notitiam canendum rerum
universalium elicere poterit et opinie scientifica sit, ut
supra

supra platum. Ad Confirmatum distinguem.
Res singulares non sunt protinus in singulani. Con:
In Universali vel cō, Nego. Et sic dicitur de natib
in universali, non singulari consideratis

Principes 30. Centra rām centrum Physica agit de
grātia sensuum, de actib incty, de genē, augmentacē,
sul hoc via sunt à nobis qualib. ꝑ physica est sēc
practica. Confirmat̄ 30. Medicina ē pars physica, sed
hōc ē practica. ꝑ physica p̄t̄ una sāltem partem erit
pradica. Confirmat̄ 30. Phīa natus tradit notitiam
ſā cā. ꝑ excitat voluntatem ad amorem illig, sed
cognitio q̄ ordinat̄ ad amorem, & practica, cum amor
ſit quād mā voluntatis. ꝑ physica est practica.
Addit̄ ḡney, physica docet q̄mō ſit corp̄ mixta
in mūra regione aēris, u.g. mix, grando &c. q̄ certe
in praxim p̄edare videntur.

P. Argto diff: in physica agit de grātia sensuum & incty,
aliusq̄ in argto relatis modo opacilib, ita ut p̄fiderem
physica de sensib⁹ et earum actib⁹ ex se ordinat̄ al
q̄q̄ alio, Nego. modo p̄speculat̄. Cenct̄. Ita p̄fiderem
ad hābitum practicā reprob̄ ut oīm eis sit opacile
a nobis, hoc tū non sufficit, sed ulta p̄t̄ ut aut̄ incty
à bali

6

à tali halitū versante circa dom à nobis opabile
habent se p̄ fine q̄q̄ seu proximū m̄ ordine ad quā
actū vel hacten dō practicq;. Ad hanc Confirmacōnē
dies om̄s alio om̄ solutioñe R. M. non n̄ pars
physicæ medicina ut recte plaut. Complut: ex ip̄is dō
duocunt, & ip̄ie pars physicæ, sive illi tr̄s subal-
ternata. q̄a corp̄ sanabile p̄ artem non ē pars sub-
iectiva corp̄ natū fructu, sed illi supradicti diffrau ac-
cidentalem eo modo quo perspectiva tractans de his
neu visuali, non ē pars geometria, sed illi subalterna-
ta. Unde relinq̄ q̄ physicæ sit speculativa, licet habe-
at aliquam practicam sub alter natū. Ad
hanc Conf: R. Dīst: consequens j̄m q̄o excitat voluntas,
tēm ad amorem cād̄ j̄s se & dīrecte dīego. Indi-
recte & p̄ accidentis concido. Ad halitū a. practicū
spiritus p̄ se excitare ad amorem vel aliud q̄ curia-
q̄us. Ad ilq̄ addebat in argto R. C. Verum est q̄ physicæ
doceat q̄mto ipsa corp̄ mixta fiant, ut h̄ faciat mo-
do speculatio, non ordinatio dīmanis cognitionem
ad op̄ ahij faciendū. Et sic adhuc manet q̄ physicæ
sit speculativa.

Olivies 2. Homo ē res natū, sed homo sit ab
ficio

hore. go res nates pnt fieri à nobis. go physica natis
Quensaq circa res natus hysm circa sru etm erit
fata practica. pto gryg: ex dictis. qd tunc de hataly
practicy qd etm eis opabile à nobis.

R. Con. M. Difl: m. sed ho sit ab hore batur, qd in
ista uero fil, multa sit proxim actum qd se alteret,
praparet et ad uniuersum formam cum mta se ipsam
disponeat, h. ego. Ita qd isti sit proxim actum, concuso.
in feminine namq; qd am uis se ipsum disponendi,
alterandi et efformandi est pronta, ita ut fiat
sttu capax ad recepti enem atque, ut in lib: de
genue videlicet. Item go generans applicat actum
prafixis. Semen matriis uili suam vim exercat
illo vero applicato habet vim insitam et internam
qua ipsum forsum ducat, et alia numia exercat.
Inter res go nates, et opa practica seu artificalia
hoc interest qd inter haec sita uis episc in opante
te, non in que. In natu vero licet quanit ab opante
adiret ab applicante, tñ in ipsomet que recipit aliquam
uis. Unde quanuus ho ab hore fiat non tu res effecta
nes sit opa practica seu artificiale.

Dub:

Dubium Secundum. An Philosophia Naturae sive si una specie infima Scientia?

Eadem nunc quæstio ē de phisica naturæ, an sit
una simplex reality et una phisica, quam agitatur
nihil in Logica. Et eadem ē opinione universitas.
nam quodammodo singulis partibus phisica, singulos reality
pernunt, sive distinctos, ita ut aliq sit phisica 8. libris.
aliq de libris de Cœlo. aliq de Mundo. et singuli et
distincti p. libi: de genere et de anima. Verum ea haec
scientia nolis digni est, ideo scilicet de unitate Logicae
Locuti sumus; ita de unitate physica cognemur.

Conclusio Prima.

Philosophia naturalis et Scientia specie distinc-
ta ab omnibus aliis.

Hac sententia autem quæm p. debet supponendum ē
P.

¶ Plures regni in nostro in tria scias, ut Metaphysicam, in arithmeticam, Logisticam et alias, et haec alteras ad multum excepto una Mirandulano, q[ui] asperit omne verum scibilium una cum iuri in in tria mo sciam, sed hoc dictum iam ab aliis certe exploditur.

Supponendum 20 Tres scias sicut et petras sumere sua specifica, ab obiectis non math, sed fructu acceptis.

ut in Logica nimirum plurimi p[ro]t[er]e haec rati. Sunt h[ab]ent totum suum esse ab icto cum dicat ordinem transcendental, rem ad illius. q[uod] a tali sua icto scia illi suu[m] esse tale, haec h[ab]et h[ab]et sp[iritu]m. q[uod] sua sumit sua specifica ab icto. Quid vero sumat ab icto non math, sed fructu considerato p[ro]t[er]. Quia alias sequuntur physica et meta, physica sunt eisdem sp[iritu], q[uod] tu scis p[ro]t[er] ut ex ea p[ro]prium distinctione sciam colligi p[otest]. p[ro]t[er] seq[ue]ntur. Quia h[ab]et idem ictu[m] mate sine motile. q[uod] nisi sumatur ictu[m] p[ro]prio, haec p[ro]prium diversam abstractionem a rea, non potest diversificare scias. et haec alij alius veris obviant, dicta non in sp[iritu] rei, sed in sp[iritu] scibilis, specificare scias. His suppositis p[ro]t[er] sentio.

Illa scia q[uod] illi ictu[m] p[ro]prie distinctione, p[ro]prie distinguuntur at alius scies. sed physica et talis. q[uod] m. supponit uera ex dictis. m. p[ro]t[er]. ictu[m] p[ro]prie physica et ens motile alia:

abstrahens ab ei māa singulari tū. sed nulla p̄ta
agit de tali ente. q̄o est distinctum p̄tē ab aliis.

8

Conclusio Secunda.

Physica ē una specie infima scientia,
ita ut solum dividit p̄fuit in plures numeros di-
stinctas, non specie.

Hoc conto ē cōsideratio inter thema: et p̄tē rāt. Scia
sumit nam p̄tē ab oto, sed otm physica ē una
p̄tē atoma. q̄o d̄ ipsa erit una p̄tē atoma. M. et
q̄d̄ p̄tē p̄tē m. Otm physica ē una p̄tē ens mobile
abstrahens à māa singulari tū, sed ut p̄tē ē una
p̄tē atoma. q̄o otm physica ē una p̄tē atoma. M. p̄tē
infra ubi agemus de oto physica. Am m. p̄tē. ab
stratio à māa singulari tū ē una p̄tē atoma cum
non individualis in plures p̄tē abstractioes. q̄o ens
mobile p̄tē p̄tē tali abstractio ē una p̄tē
atoma, et licet nem̄ sit q̄ ens mobile, si considerat
situr se, hoc ē, on p̄tē ali, non p̄tē atoma.
In consideratu sed nec p̄tē sed p̄tē, non ipse sed
tali abstractio à māa singulari tū ē unum
p̄tē atoma, ut probatur. q̄o physica erit una infima
p̄tē scia. /

P̄tē 20.

Ptr 20. Unitas propria facta delumenda est ex fructu
unitatis propriam seu modicam infra eadem abstractio-
nem, sed propria totius physica fuit eadem fructus. ge
physica est una sive insinua seca m. & c. et interstat:
m. p. t. Ma. propria fuit eadem fructus intellige natu-
rum Aratum q. fuit ex aliis aut ex alternatis q. fuit
ex certis vel parti cularia ex parti culari, sed propria
sicut intellige natuus phis, fuit ex aliis et subalter-
natibus. go fuit eadem fructus. M. non ergo p. t. a.
go explicat. fieri ex aliis et subalternis natu-
re compendi matris ex terminis aliorum, go est fructus ea
supponere. m. p. t. q. a. propria parti cularia ut debet
est, pro supponunt coia et propria unius partis q. sup-
ponunt alterius; ut u. g. propria lib: de calore q. suppos-
num propria physica. Et propria lib: de genere q. sup,
ponunt propria lib: de calore q. fr. de aliis. go
propria physica fuit ex aliis et subalternatis.
go fuit eadem fructus constituentibus una sive unita-
ma sicam.

Ptr 20. Canto tunc physicae plane insinuabile p. t.
fr. n. d. go ipsa seca est plane insinuabile p. t.
fr. n. configura p. t. q. a. seca sumit sua rame ab
oto

9

dicto pte nro ann. Obm fratre physice & ons mobile
separatum a mta singulari, sine q. non inclus
dit in se mater singulari. sed hoc separat regi
simili in plures partes pte. qd. obm physica situ
raem suam facilitatis accentu & plane in diversitate
le situ pte. M. galab. pte m. si pte simili in plu
res pte separari in fieri qd physica modo singularia
consideraret, modo non. sed hoc e impossib. qd. m.
pte. qd nulli alijs viis modis apparet ex quo re
sultarent plures pte abstractiones. m. et pte qd
nulla sita in hac situ qd derat hinc singularia
ut utili et placuisse.

Confirmaz. Conito Esse abstractum a mta singulari
& non includere illam in sua deftio. sed oes par
tes physice non includunt in se aequaliter mater
singulari. qd erunt oes eisdem pte. /

Conclusio Tertia.

Physica & materia & una simplicia qualitas
et unus simplex habitat.
Hoc Conito & gha quendam. recipit in a Thesauris:

Pte rae

Ptr rae iam supra aliata qd obo fructe hlt mīcā
raem in similitudine. qd phycā est et haliq̄ simplicē.
gryua pte, qd s̄t̄r̄ s̄t̄r̄ p̄t̄ia et haliq̄ s̄t̄r̄ obo
distinguunt, intellige fructu accepta dicta.

Ptr 20 rae quare attulim⁹ in Legica p̄t̄o Logicam
s̄p̄e simplicem qualitatem.

Circa has tū qualitates Nōm qd q̄t̄o q̄t̄o phycā
s̄p̄e unā simplicē qualitatem et una p̄t̄e ato,
ma sciam, logiūr̄ oīn de illa qd ut complectit p̄p̄ia
lumine nati notaz; nec et logiūr̄ quatinge concep,
p̄cedit opinioñes qd frequentiter occurruunt in phycā
qd illa cognoscunt et haliq̄ p̄imā p̄p̄ia s̄p̄e ut
in Legica docuimus. Opinioñes vero et haliq̄ opinatioñis
num. Haliq̄ a. p̄imā p̄p̄ia p̄t̄e et realiter si,
singulis à s̄c̄a p̄t̄e et opinioñe. Et haliq̄ intra phycā
natūr̄ opinioñe et s̄c̄a idem oīn mate respiciant,
non tū fructu idem oīn. Nam oīn opinioñes s̄t̄r̄
qd cognoscunt et mediuñ p̄atilē fructu differt ab oīn
s̄c̄a s̄t̄r̄ qd cognoscuntur et mediuñ demonstrativum.

Oīnies qd. In phycā oīn s̄c̄a et opinioñis
habent eandem alfractiōnem à mā - qd non
difficiunt

10

differentia sunt vel esse. pto omnis; utriusque est
abstractione a massa singulari et concernit nam
sensibilis. go hinc et tandem abstractionem.
qfqua pto. qd distinctio habetur sumis ex distincta
abstractione vel fspq. dictu.

Bx. Diff: omnis. Omnia fca et opinioris sunt eadem
abstractionem negatiuam, con: sunt eadem
positi niam qd consistit in proportione qua libet
estm sicut ad suum habetur. Regs. Unde distinctio
proportio qua sicut estm omni omnis ab illa proportione
quam sicut estm fca ad habetur fca. ex diversitate
te n. modorum sine propria respectu in ipsius estm
diversa operatio in ordine ad suer habetur. Unde
ut alijs sicut una simplex qualitas resup*c*
ut estm una et eadem proportionem a pro estm
respectu, vel qd estm eadem proportionem iuxta
sum respectu. ita go operatio qd physica sit
una simplex qualitas, legimus de eis habetur
propositio ut fca, pr n. qd una habetur et una
sive atoma sicutia / .

Ciudes 20.

Oliviæ 20. Calum abstrahit à māa sonfi,
bili à qua non abstrahit eus nate vel mobile, de
quo agunt lib:phy: go non das eadem abstractio
nī citr partibl phis. go illa non est una sūe infi-
ma fera. Confusa pth. pth. ans. māa cali nent
feminiti, nec ullo sensu pcpri pth. go abstrahit
à māa sonfili.

R. XI. ans ad placitum item neq; ans. potest
m. māa cali pcpri fensu nifg, aut et baly, qd
in māa cali fūlitas lux et quantitas otm a.
petia nifma & lux, tme potiū rāo frutis sub qua
nifg attingit colores. Quantitas et otm baly pth
affeta qualitatibz fensibilibz. go potest māa cali
p. h. dres sensu pcpri, b. cal modo id nac y his
gat p. miniam distantiam.

Obi cies 20. Pars illa physæ qd agit de aia
magis abstrahit à māa grāu illa qd agit de calo
et lato. go neundas eadem abstractio nī citr partibl
phis natu. et go non est una sūe infima fera. confusa
pth. pth. ans. aia rati pce otm alicuius partis phis oio
abstrahit à māa cum pth. res spirituallis pth. entitatem,

Ley

Log vero et ceteris nullo modo abstractum à mā
sit ex sua mā illam gerunt. qd una pars
hinc magis abstractum à mā p̄t̄ aha.

11

P. N. ans. ad pb: item negat ans. licet n. aia
ratio sit quantitatis s̄m extitatem, non tū ab,
stractum à mā sensibili, ex p̄mā n. mā petit
qd sit forma alluij. rei corporae, ob dicit n.
p̄mio conceptu et p̄mij motu et getis; immo et e
st̄m quantitatē sensitū mā sit et s̄m se p̄fide,
reaf, sed s̄m qd actualiter eum corpe p̄lītūt̄ ab,
st̄te et nate compositum.

Olivies p̄. Vli & maior vel minor remotio
à mā, iste & diversitas et multiplicitas habitatum
sit in physta una pars magis abstractum à mā p̄t̄
alia; qd illa nōce una p̄t̄ fata. M. p̄t̄ vltis, qd s̄m
inversam abstractique inversi causa hanc sensitū
m. vero p̄t̄. In physta nōce una pars p̄t̄derans mobile
in eis abstractus ab à p̄t̄ motu. et de hec tradit aut 8.
lib: phys: alio vero, c pars qd magis abstractum à mā
singulare, quidam alia.

P. I. uero Major vel Minor abstractio à mā intra
cetera genit non causit inversitatem sensitū cam,

m.

m habiliq; tallo à abstractio q; repis in lib: phys:
q agnit de ente mobili de cœl. et in lib: de calo
de cœl m cœl non distingui pte à facie p; gñderat
horum q; gñnes ut ptes sub cœl. Invenit ad arithm
negat illa m. Nam maior vel minor abstractio
à mass vel motu intra eadem abstractioem non
causat distinctionem n pte facilis nisi nider,
nemitt diversa propria ut gñngit in Arithmetica
et Geometria q; tñ nou repis in phys: q; a dñi evy
propria sunt eadem pntis tang. nivis gravis,
magis abstractiunt à motu, ut supra dicti ē.

Obiectio 5º Si pta naata est rora pte
infima pta rororum similes habili signatur q; ille
q; hñt habili scientiæ primæ Cœli pnt exire
in acta scientiæ circa centesima pntum quia magnam
gñderavit hoc à nemo cur dñd go pto sçj: m illi
q; different ptes efficiunt et in effectu q; pnt forma
pfecta, pnt et im pfecta eisdem ptes. ut u. q; pnt
calor pfectu exsiccare vult et salto cere, pnt etiam
im pfectu calor, pnt habili q; in dñeant ad jasus tñd:
differt ab habili inclinante ad centesima pntum
ptes

12

penes effectum et in effectu. sed sicut dicitur
sicut sic et potius sit esse in actu suorum omni-
bus levissima actum, qui neque videt, aperte nomen
erit aliis habere & quae mutu determinatur ab eis,
noferemus illam conditionem.

R. N. scilicet ad p. dicitur, illud axioma in genere
actuum est, forma perfecta est et in effectu exdem
sciri, licet non adeo perfecte, non esse efformata
nisi in formis simplicibus ut in chama et petram vel
fructu forma homogeneum. ut ignis est et parvus
licet non adeo perfecta sit non magis ignis calida,
at id existimat, sic et parvus ignis licet non in tanta
perfectione, in aliis vero formis perdiatur axioma sat,
tib, nam autem modus et genitus et eisdem prius cum
autem effectu gerunt ante tres annos, et in actu p.
factum est esse in actu genitus genitus, in effectu
vero non. Cum ergo habens physica sit simplex in etia,
et multiplex in potest non habere in ipso loco maxima illas
in origine relata. sed aliud est habens effectu genitum et in p.
fectu, sicut namque comparatur ad diversas conditiones ut ad
partes eadem in potest; sicut et habens in effectu, in
actu et perfectu. Et ex his patet soluho argui.

Nam

Nam huc habitis ut duo, et ut quinq^u sunt
eiusdem specie, et una simplex qualitas; non
tamen sequitur, quod quinque potest habere
ut quinq^u, potest etiam habere ut duo et vel
ut unum.

Quares an physica sit sicut subalterna-
tata; vel subalternans. Rx. Physica spe-
ciam subalternantem resp: medicina, ea medici-
na addit differentiam quandam accidentalium ^{sup} omn^e
physicis; et ipsa phisica metis supradicat propria ex
quo medicina inficit suas contes. ut hunc illum animo.
Ubi desinit physica, ita incipit medicina. Est
tamen physica nulli sicut opere subalternata
potest aliquid dicunt eam subalternari me-
taphysica, intelligendi sunt de subalternis
in propria de qua agimus in fine Logicae,
Quomodo autem physica sit necessaria hei
late explicat Magus qui nideri potest his
sectione 2. Quod: 5a. 1.

qub:

Dubium Terrium.

Vtrum Ens mobile sit Obiectum
formale et adæquatum
philosophiaæ naturalis?

Notum & pro præsentem diffitem non procedere de me
frati sub qua, de hac u. iam aliqd dictu. Sed
de re frati quod. cuius præsentes p̄hys natis sed de
menthare in qua assignanda vnuant alij Berthae.
Aliq n. assignant om̄n̄m p̄hyses, substantia natum, alij corp̄us
mobile, alij ens nate, alij corp̄us nate, alij ens mobile, re
tu uinc inspecta de nate p̄hys quā de re hanc tota con-
honestia. Unde ut rectam statim sententiam renocando
frat. & de obiecto frati et māti in Logica dicta fuit,
p̄nā s. fil om̄n̄m mate et fratre alioq̄ fuit. Est go. An
iculum fore nihil aliud quā il q̄ p̄t̄ra vel habilitati
obligatur cognoscendū. sumpta de nouinae à p̄t̄ra r̄fisi-
na cuiq̄ om̄n̄m dī p̄mē oblici, unde translata ē illa vox
ad signa dīa illa circa q̄ potius vel habilitas veritatis.
Appellatur et subiecta sita non q̄ illi sita vñhanciat,
sicut albedo prædicti, sed p̄hys q̄ illa p̄p̄t̄atum et
prædicatum & de illa demonstrauit.

Ar

Dicitur et Materia, non in qua, sed ex qua, sed
circa quam pectia vel habens resipit. Itaq; hacten
Stadum, Subiectum, ob dicta circa quam resipit:
hanc
librum, intellectum, & codicem usurpans; respi-
nso ab eo pectum & habendum locutus est. Locutus meus
circa quam, induit te ista ut ea se pect. Hoc a.
etm duplex e, aliud fratre, aliud matre; etm mate
e illius q; non p; se. vel rae fui attingit aut pfectus
a fratre, sed rae est fratre. Etm n- fratre est illius
q; cati fui attingit a fratre vel habens et cuius pfectio,
nes ac pfectib; in illa demonstrauit. Vbiusq; exstet
habens in pecta ipsius cuius etm mate e duxit q;
non rae fui, sed colois attingit. Etm a. fratre e duxit
q; rae fui attingit et duxit alia attin. pfectus rae ipse.
Et hoc etm pfectus vocat et etm vel sicut attributionis.
Quod item duplex e. aliud totale, et aliud auxiliare aliud
partiale de q; in Logica.

Item 70. Ex Cicerano epist: de eti phys: Motile
perturbans vires. Iac e q; cum motile ex se respi-
ciat motu sicut moh ille sumit duplex sc: strick
ut distinguat q;ta Mutatione p; phys: ubi Actus sit.
Perturbans non spe motum, sed mutationem, et ad finia def
inita, quantitatam, quantitatam et vli. /.

70.

14
20. Mūnū s̄tiole fūniſ, quatenq; gl̄m̄ ſubjeccio-
mutatū phycā genām̄ et corrugatiōne. Ita d̄
mobile fūniſ ſupt̄ ſtiole. 20. mūnū ſtiole, d̄
in ampla p̄uadā ſigāc n̄ qua nihil aliud ſic
n̄d affert quām iſ q̄ p̄t mutari n̄d mōveni qua-
cumq; mutat phycā; et ſic fūniſ mobile ab iſ
& oto phycā iſſitum n̄d mobile.

Secunda diſtinzione q̄ mobile p̄t nūf̄ ſupt̄
fūniſ. 20. p̄ petra p̄ca ad metū n̄d aq̄ apti;
frut̄ ad metū. Et ſic & qualitas p̄gaddita
ri nāti, p̄prio ſc. plenus ab eis eſta. 20 modo
ſimilis p̄ radice à qua oīb̄ n̄d p̄cidi talis petra
n̄d aptitudo p̄ca. Si aut̄ r̄ſibile dupli uer accipit
p̄ radice à qua oīb̄ r̄ſibilitas, et hac radice
qua ratiocinabilitas n̄d rate. 20 accipit p̄ notia p̄ca
et frut̄ ad r̄identē et ſic p̄prio p̄gaddita ati-
vati. Itē p̄ ſtabiliſ mobile p̄ oto phycā n̄r̄ ſūniſ
20 ſu 20 malo. Si p̄ radice à qua oīb̄ molilitas
p̄cidi p̄ca ad metū. et hac radice nihil aliud
quām ipsum compositum ex māa et forma, ex
tali n̄. composito p̄cidi frut̄ molilitas tñym p̄f-
fio. Ignor uero debet ſimiſ 20 modo p̄tr.
Jlla

Illa potia p̄x̄ et ap̄t̄ h̄b̄o fr̄ter de maniffr̄at̄ a p̄mō
is de ente motili in physi ge non ē otm̄ s̄ig
p̄nt̄. om̄s cōr̄bālit̄ en̄ si cōnt̄is. Cōf̄: n̄w̄ p̄t̄.
Inia nec p̄p̄nd̄ nec r̄ao fr̄t̄s dēmonstrāt̄ pt̄
a s̄ia c̄n̄y c̄ otm̄ s̄i ḡf̄pp̄n̄y t̄m̄y f̄nt̄a,
c̄n̄t̄m̄ om̄ c̄nt̄m̄ st̄ h̄b̄. S̄c̄f̄y ge
q̄f̄t̄i ē. Ens motile (q̄ ut motile s̄ic̄ radicem
q̄p̄y m̄t̄ m̄t̄y.) ē otm̄ p̄h̄a n̄at̄o.

Tertia distinc̄cio ē q̄ h̄b̄ motile s̄m̄i s̄am̄ f̄l̄i c̄t̄n̄
quare terminatiōe. Ille otm̄ motile f̄l̄i c̄t̄n̄ q̄ ē
st̄m̄ moty. Terminatiōe vero otm̄ ille otm̄ motile q̄ c̄t̄er,
ninḡ moty s̄me alioq̄ mutatis physica. Et s̄m̄i p̄f̄c̄t̄i
c̄st̄ione motile utq̄ modo, tam̄ p̄ illo q̄ ē st̄m̄, quā q̄
terminatiōe s̄ea h̄b̄t̄o physica. Dico physica, ad exēm̄,
dēr̄at̄ alias mutatis quās n̄i n̄at̄ s̄ep̄atis. Enḡl̄i si repre
b̄at̄ q̄ h̄b̄ mutatis ad q̄ c̄t̄erāt̄ p̄h̄a n̄at̄ n̄i p̄p̄t̄al
+ st̄m̄ moty n̄i int̄elligit̄ st̄m̄ quo, quālēc̄ m̄a a
forma, s̄i st̄m̄ p̄n̄i, p̄n̄i p̄n̄i, sc̄: ūl̄ q̄ ē ex m̄a a
forma c̄mp̄p̄t̄. Vnde ens motile n̄i p̄f̄ent̄ n̄i
s̄m̄y q̄ m̄a a forma s̄i ḡf̄pp̄t̄o f̄b̄ante a
m̄a a forma. m̄a n̄i a forma n̄i s̄m̄i c̄nt̄a motilia
s̄i p̄p̄ia c̄nt̄a motilia ut n̄i del̄im̄y iñfra.

H̄is ge s̄it̄y d̄ic̄is exp̄l̄ic̄atis s̄i ḡf̄pp̄t̄o de otm̄ s̄i
Conto 7a

Conclusio Prima.

Ens nate, corpus nate, substantia natis
corpus mobile, ens mobile, sicut enim
ratio idem sunt et figura. et figura si
sunt rem legumur tunc tamens ens nate
quia ens mobile tam corpus nate quia substantia
natis potest & substantia obiecta possit collocari.

Hoc Contra eam videtur inter Autores et ut videtur
me Rupkes contra Petrum & Petrum de rebus quia
de re. Pro Contra jo. Autoritate Petri
et Dr. Thomas, q. Marie de obo pietatis lo-
gionis, aliquid non docent ens mobile sicut est
pietatis, aliquid a. corporis natae. aliquid substantia
tamen natum, q. sicut non est q. sicut rem habe-
ria substantia et idem.

Pro contra 2o. Ut potius significat hanc non ens
mobile, rati potius termini, ens extendit se ad
plura quam corporis mobile, rati potius termini
corporis, sicut in termino mobile quantum est,
sunt ut ens pto et supponit q. illa de
quo considerante potius mobile, scilicet corpus.
q. si dicitur numerus ratio, item ratio
et si dicitur sit ratio, non numerus potest
numerus ratio sit plantarum vel equorum sicut
figuram faciem, ita et sic videlicet de causa
motus de corpore mobili, ens non mobile non

extendit

etiam A se ad phisicam quia corporis mobile
et ratiō mobilis quā est in phisica corpore.
Item corpus nātūrā idem ē dīo q̄ **Ex** hancis
corporis nātūrā, et ḡt̄yūr habens p̄p̄m radicale
māt̄y q̄ hoc. Dīo s̄p̄t̄ nāt̄, q̄ sit p̄p̄m
mōt̄, et corporis nāt̄ ratiō idem, q̄ corporis
mobile sumpto mōbili radicale est ratiō
et supra. Ex his ultra inferē, q̄ corporis
nāt̄ et mobile, s̄p̄t̄, aut ens nāt̄, et ens
mōbili, idem dīo s̄p̄t̄ q̄ s̄p̄t̄ inferior ad
sita ratiō supra non ita p̄p̄ facit q̄ illa
ratiō supra p̄p̄t̄ q̄ illa ratiō s̄p̄t̄ p̄p̄ q̄ h̄
h̄ibitua, ut videt̄ ē in hec p̄p̄t̄, s̄p̄t̄
ratiō, aut et ens ratiō, h̄ec n̄. dīo s̄p̄t̄
eadem s̄p̄t̄ q̄ aut ratiō p̄p̄ ad ratiōnē
s̄p̄t̄, et corporis mobile vel nāt̄, idem
s̄p̄t̄ erunt q̄ ens nāt̄ vel s̄p̄t̄ nāt̄,
et idem q̄ ens mōbili vel ratiō, eo q̄
mobile vel nāt̄ ad junctū, enti facit ut
s̄p̄t̄ q̄ illa ratiō s̄p̄t̄ h̄ibitua s̄p̄t̄ corporis.

Conclusio Secunda.

I Namvis tam corporis nāt̄ quia mobile
tam ens nāt̄ quia mōbile idem dīo
s̄p̄t̄ s̄p̄t̄ rem, q̄ neminiq̄ t̄ p̄p̄n̄t̄ p̄p̄t̄
s̄p̄t̄ et ad s̄p̄t̄ nāt̄, t̄ p̄p̄n̄t̄ nāt̄, ens mōbili,
quia ens nāt̄ aut corporis nāt̄, aut
alium ex supra relat̄.

¶ Corinto

Objectum fuit
Phisicā Ens
mōbile.

Ptr Conte jo ex Arte q. 6. mot. & statu, ait, p̄tiam
naturam speculatim sp̄e circa tale ens, q̄
p̄ficit monitis circa quae locū ait d.
Thomas q̄ p̄tutis natūris habent dehinc
ministrū s̄m yte ens mobile.

16

Ptr Conte 20 rat. Ens mobile radicatiter 2.
Inveniuntur et illi a quo flument et R̄ma,
naturā p̄ficiuntur q̄ in p̄tutis natūris de
monstrantur et ens mobile est s̄m fute
et aday naturā illig. p̄tio ens, p̄squa p̄tatio,
ab illis vīnamunt p̄ficiens q̄ p̄sonis in
ipsam sepi tñym s̄m illam fād ens mo
bile radicatiter Inveniuntur p̄sonis in p̄tē
p̄ficiens p̄nas p̄tutis natūris demissis stat
tūym s̄m illam, go erit id a quo flument
p̄ficiens p̄sonis. M. c. ceta p̄tum.
ex Arte et oīly p̄tutis q̄ definire volentes
motū q̄ a p̄prio demonstratur in p̄tito
natūri, q̄ij nām s̄r̄i exp̄li cant. motū et actū
estis in p̄tia p̄nt in p̄tia, et nū tr̄ q̄
fit actū exp̄nis in p̄tia, go p̄pria et conatus
p̄prio dei p̄tū q̄ s̄m item et a h̄is ex
p̄plicat in ordine ad ens mobile, go ens
mobile erit s̄m fute et adaginata p̄tua
natūris.
Ptr Conte 30. S̄m fute p̄tutis et p̄tia 3.
quod

Ptr Conte

q. sit proxim. motu, q. hoc n. diffit p. trita
natis at alius fons, q. prius agat de
rebus motu et mutari subiectis, sed non
q. satis certu et manifestu q. et latiter nos
obile sit corpus de hoc n. g. hauebit, videtur
et pto in ptyca, cum tu certu sit d. satis ma-
nifestu et latiter mobile ad minima pte eius;
go g. hauebit p. o. p. t. t. e. ens mobile,
qua copia nata, vel motile. Deinde et
cum non sit satis certu et manifestu q. na-
sit proxim. motu de hoc n. et te g. hauebit, et
ideo pto in re ptyca. inde sit ut g. hauebit,
q. p. o. p. t. t. e. natis a. p. y. n. s. a. n. g.
mobile, g. en. ens nata, copia nata, p. t. t. a. n. t. e. s.
et supponit hoc rae e. o. e. proxim. o. t. y. f. i. n. s.,
sc: q. illas supponant sua ota spe, et non
plant illa que ad, ens an e; ut in libris
post. d. j. a. m. y.

Conclusio Tertia

Nec corpus mobile, nec ens nata, nec copia
nata et omni fratre et ad seymurum p. t. t. i. a.
ffas. Comto nata ex omnis obatur, nata
d. t. h. deo. Oby l. u. n. d. u. r. f. a. s. d. l. o. f. u. p. p. o. n. i.
q. s. f. i. s. et an sit, sed ni p. t. t. a. d. m. e. a. b. a. q.
mobile sit corpus, et q. s. f. i. s. ens nata, non tu pto
q. s. f. i. s. ens mobile si mobile sumat p. radice mo-
tu, go ens mobile erit omni fratre p. t. t. i. a.

ma

ma. supponit arfa. pte min. in physica pte
infra dgo mobile sit corpus qd. dignissime.
et pte dgo sit ens natus qd. est ex natura et
forma qd. ista demonstratur in physica et
non supponitur qd. non sunt huc ratione
et frater regi: thij.

Olivieries, jo. Ens mobile supponit
explicite et explicite qd. eis gradus entis
qd per mobile determinat. sed p. tali gradus
non supponit corpus mobile ut de se patet,
et qd. ens mobile et corpus mobile non supponi-
ment qd. eadem, et qd. non corrunt unum et
idem qd. ea gta. sum. gthieni.

X. Siendo qd. si ens. qd. id est p. cise ab ip-
situ termino ad unum, mobile scilicet linea
ad plura se extendit hinc p. figuraem
ampliorum quam corporis. Si uero qd. id est ens
non est idem qd. in sua generatione et uniuersi-
tate, sed p. est terminus p. mobile sic
se non extendit ad plura, neq; tunc amplio,
vni figuraem. Tandem tu qd. ens mobile
le explicate alio, id est qd. ampliata tri-
tum corpus mobile, hec tu non causat his
versas suppones absolute, sicut in qd. ho
st aut rate p. eadem supponunt et idem a
parte rei. Tunc aut rate sicut
alio

alio explicata q̄ t̄o dicitur implicata.

Obligies 20. Ens mobile abstractum
à māe sensibili. q̄o non ē obm. fructe p̄tia
ratis. ḡigna patet q̄o obm. p̄tia t̄o abstracta
hit à māe. ḡingulat̄. ut si t̄o a. fysica.
concernit a. māe sensibili. q̄o ans.
ens mobile a. quādāe composite ex māe
et forma. q̄o h̄es composite p̄tia m̄tis
q̄o ḡna in obm. ḡna et qualitatis sensi
biles. q̄o ens mobile abstractum à māe
sensibili. q̄o estat. p̄tia m̄. compositione n.
ex māe et forma. fysica. et actio in se
et in obm. natū. p̄tia ḡna in obm. sensibili.
doubt̄. sensibili. ḡigna p̄tia. ad eō. q̄o ḡna.
tibas. q̄o obm. p̄tia abstractum
à māe sensibili. ex intelligib⁹ p̄tia ḡna
intelligib⁹ qualitat̄. q̄o obm. ens
mobile et abstractum à māe sensibili. p̄tia
ḡna in obm. ḡna qualitat̄. sensibili
intelligib⁹. et q̄o non ent obm. fructe p̄tia.

PX. Nōdo ans ad obm. t̄o q̄o si argu
logiatur de composite accidentali apte
erbat. illud sc̄m deferre et governare man
sensibilem. si a. legem de composite
lūstati. secundu. q̄o li ut illustrat̄ obm. fructe
obm. qualitat̄. sensibilem. C. est n. p̄tia
fallom

18

Gostem non ei qualitate sensibili
ad hunc non abstractum à māe sensibili
neē qualitatib⁹ sensibili; nam quāmvis
hunc p̄m̄ intelligant ipsa qualit⁹ sensi:
ta hanc comp̄fite intellect⁹ q̄d à p̄m̄
in ordine ad tales qualitates dñi q̄d
et radix ipsam. H̄c illud nōo de quaes,
tate R̄endū q̄ matheem. agens
de p̄sq p̄m̄ dñi illa abstractum à māe
sensibili q̄a quātudines s̄t p̄m̄ quātudines
sensibili p̄t̄q, sed q̄a quātudines
sensibili cūderat à matheem abstractum
ordine ad illas et id est it sp̄as rāo.

Otric̄is 30. Corpus mobile et id à
quo fluntū mediate p̄a fr̄iones quās tr̄nsit
physiq̄ q̄o corpus mobile et non ens mobile
est om̄n̄ fr̄tua. p̄s̄no p̄abd. p̄t̄us.
motu et p̄es, mediate om̄n̄q̄ à comp̄fite
et māe et forma, sed de hoc cognoscere
mediatib⁹ p̄t̄ corpus quā ens ut p̄abd.
p̄s̄no n̄ p̄t̄ ens, postea futura, 30 mediate
corpus, et h̄c corpus mobile est om̄n̄ fr̄tua
p̄t̄us.

P̄t̄o q̄ento ans d̄ ḡt̄uām si ar̄ḡt̄uā uelit
q̄d̄k̄t̄u p̄li corpus mobile sit om̄n̄ fr̄tua

In non de corpore mobile p. ratione supra dicta.
nempe qd magis & nobis mobile p. radice oper-
ans quia corpus, si si attendas modus ipsi
vel potius ratio terminorum regula & regula
Iesus a. si attendas res facta. R. 20.

& alio spe ab ente mobile non immediate em-
pare possiones, nam visus p. parte sensu
non explicit secundum dicta immediate ratione
passione phycatur, ens in limi latere p.
termino: mobile scilicet ad quod p. fluxu
immediate passiones, ad illud vero de corpore,
sit p. substantia & scilicet de ipsius immedieto potest
corpus, postea facta, et tandem remote eas;
R. hoc nem. spe ab ente in ea est p. parte
sensu; alio de ente de termino nato
q. ubi scilicet talium restrictionem, illud in
tamen immediate ab de corporis substantia
quoniam corporis mobile, nam ens mobile non
figunt aliud ens nisi illud p. hunc natus
modus & haec corpus & non aliud

Obiectis qd ad probandum ens nate spe ab en-
te substantia. Omnia aliquis sicut dicit exprimere passio-
nes quas sive demonstrat, sed ens nate p. sensu exprimit
passiones quas phycit de termino, quae ens p. re-
sultante, vel et corpus mobile est ens nate & non
alio. p. m. qd natus demonstrat istud q. hunc natus,
et cum

formatius

19

et cum natus sit proprius motus, ens natus sicut fructus
est & sit proprius motus, et prolera ens natus hunc naum
quoniam tunc proprius motus sed est potius, et sic explicatur
hypothecum partis unum, ens a mobile hoc una se-
metrum; sed ens natus erit potius dum plenaria, quia
ens mobile.

PX. Dicisse ma: dum aliquis faciat ut sensu mere
os passiones fructus, nego mai: virtualiter, dico
ma: non n. nihil id exprimatur vos passiones fructus
quam in tali loca diversi branchi, sed facte exprimere
quidam quae postea ab eis participari, reliquias
vero continent virtualiter. Et ita ens mobile expli-
cat quidam passionem sive mobilitationem quia
postea cum de aliis agit physica, participari, hanc
passionem quidam non ita sicut exprimere eas
naturae sed tunc implicite et magis generare, unde
minus erit comprehendere ens natus per hoc fructu plenaria
quam ens mobile. Et licet quod per ens natus insig-
nem quantum illa est minus quidam passio, ratio ob
hoc, ens natus non est posse per hoc fructu plenaria.

Olivierus 50. Dicitur in senior quoniam huius
genitivis cum genitivo pro, quia cum alia rite poni
in magis remota, sed melius explicari ob hoc plenaria
per fructu plenaria, aut corporis mobile, quia per
ens mobile quod nimis remota, ens natu per melius
explicabatur hinc nam videndo, que ad rate, quia
si hec que futuram ratum, sed. Conformatur ergo
hoc hanc uel notio sit mobilitatem generati,
semper sumpta quod ut et generali quantum mutatis
metaphoras, que potius quoniam tam ente,

qua

quoniam corpore non in mobilitatem phycam
q[uod] potest a nobis considerat h[ab]e; nam certissimum
est nihil posse moueri motu phycico nisi sit corpus,
zogadic corpore mobile, quia ens mobile est de
finito phycis. Confutat m[od] 20. iherita p[ro]p[ri]et[er]
alium sicut etiam qui hoc genuit ratiō fuit, q[uod]
considerata a tali sicut, sed ipse proximum motu q[uod]
finito phycis: genuit ipso corpore, et ratiō corporis genui
nit entia, id est n. ens et mobile po corpore mobile
et corpus que primo mouet, q[uod] postea corpore
mobile quia ens mobile est dum finito phycis.

P[ro]p[ri]et[er]. Ad aliam autem operationem ceteris paribus,
et mihi alium obstat, in diffenti a cetera non
finito genere, et obstat illud de quo significavi,
nam, neque tam doceo q[uod] supponitur
q[uod] nihil immobile, cum a. non sit ad eum manifeste,
sunt po mobile ipse corporis, mo hoc ipsum potest
in phycis, hinc q[uod] est finita genuitatis appellatur
lib[er]t[er] ens mobile, q[uod] est corpore mobile. Ad ipsius
confutationem nequit autem quo ad ratione posse;
nam licet cognitis ratiō, q[uod] sit motus phycis
cognitio nulli quejicit nisi corporis finita
terras q[uod] sit iste motus et genus ab aliis, si h[ab]et
genus, sic pendet ex cognitio ista non corporis,
q[uod] dico non sit iste nota, sed notio q[uod] facilius
ad mobilitatem ipse q[uod] enim ita ratiō senti.
Ad secundam liceat ex dictis q[uod] licet mobilitas genuis
et entia ratiō corporis sunt ens q[uod] sumit in sua
parte esse, non in genuitatis enti mobilis q[uod]

ens

ens mobile, ut dictum supponit p. secundum q. quo
corpus mobile.

20

CONCLUSIO Ultima.

A dō fūtis fūt qna p̄tia nātis c̄
abstractio à māa singulari tū serua,
ta fūtis identitate principiorū n̄l supra
nūfum & p̄tis a. principale hinc s̄c̄dā c̄ho, ḡo h̄o inter
etia mobilia primatum tenet.
Et hoc ydēc̄ eōs n̄l̄ aut. de qua n̄l̄ den̄ p̄tis.
m̄nt sanguis. s̄l alij. /.

Fontegnam ad explicandos oto libros ph̄y,
sicūr sc̄endamus p̄mittenda sunt nonnulla.
q. q̄ nomido p̄tia nātis s̄ni lās n̄l̄ p̄tis par,
l̄s habeat. Et q̄nam metto du l̄tis n̄l̄ ea
adornauerit. Ius ad p̄m sc̄endū q. dūc̄
tobis p̄tis defumal ex multiplici acceptione
ot̄i c̄l̄dem p̄p̄is mobilis sc̄: s̄tm artum n̄l̄ sc̄is
commodis n̄l̄ s̄ni dēnsis qno ipsa res de q̄tis agit,
Injicunt. Potest ḡo ens mobile n̄l̄ p̄m̄ acipi
from se et n̄l̄ cōi, non sc̄endens ad aliquā partis
ordare p̄p̄em et de ante motili s̄ni accepto agitat
otto libn p̄myc̄m. q. et acipi ens mobile p̄tis
certas p̄tis s̄tm q. dūc̄ in iō q. & n̄l̄ generabile et n̄l̄
corruptibile, et n̄l̄ q. & generabile et corruptibile.
de j̄a sp̄e agit. De cōlō n̄l̄ lib: de id uero n̄l̄ lib:
de generae et corruptione, s̄l q. generabile duplex
& triplex sc̄: et mixtum, et mixtū mixtū diuisib
in p̄fectū et n̄fēctū. Perfectū uero item n̄l̄
artum

Ens mobile dū,
plūtis acipi

ori animatus, et non nisi animatus iste de sensu loci, est
metaphysici de elementis logica putat in ultime libri de
generae; de natura vero sed non per se, ut de minore
grandine et aliis agit in lib: meteorom. Sunt c.
natura imperfecta ea quae non ex seipso sed tamen ex operam
fructu elementis. De mixtis et effectis, sed inanimatis
agit in 30 libro meteorom, de mixtis effectis et
animatis agit in 31o lib: de aria, et in 32o quodlibet lib:
distributus de terra vegetativa et forma in naturis
et veteri gradu airmi informe locum obtinet. in 30
lib: tractat de terra sensibili et forma uitris, vel
et de novis eis operatis agit, ad quas pertinet lib: 31o
de natura uitrum, de loco et sensibili, de membra
et reminiscencia, de forme et similitate, et ut
uitris rara metu cognoscatur agit et de singularibus
uitis in parte. De generae et partibus comunitate
ad quas pertinet 32. lib: Artis de historia uitrum
quas libros gravem octogenita talentum vocavit et
quod tot talenta in primis erit Alexander magnus ad
observandum cum quod in eis probatur prima sibi
genita brevis diuina et exquisita pars uitrum
et postea ad Aitem ad hunc fons. In 30 libro
agit de herbe que proponit pars utrius natum illi n.
estimatur formis de aria rati et forma herbis, et in
ter alias omnes obtinet sua loca; quos et pertinet lib: 31o
de informis et de diversitate personarum. Item lib: 32o
de inventione et specie, habeat in his pars ex parte
et genere repens, effice hoc tamquam fortissima, sublimis,
hinc dices lobare claudit stram naturam. f.
Quo ad rem sciendum, quod Artis in operatis ab
sernauerit metu compatis, haec descendimus ab

ab usq[ue] ad min[us] unitas, id est q[uod] tractat in
voto libri physiorum de ente mobili in eis q[uod] dunt
vergafalit ente qualitatib[us] sicut ente mobilis est he possit
q[uod] est agit.

21

Contra Diuinam istam tunc fabram q[uod] quia ons
mugile p[er] cuius sit iste ob eius tractant tunc voto
libri physiorum cum ons mobilis ut sit et in eis sit
figura diversa sit tunc adaugantib[us] sibi p[er]traxero non
q[uod] est tunc aliamq[ue] partis tuae. Tunc nullus liber
ex ihs 8. tractat de ente mobili in eo, q[uod] fabra
est ons mobile in eis q[uod] est tunc h[ab]et librum.

P[ro]p[ter] Ens mobilis in ea aliis spe tunc sibi p[er]traxo
aliter vero partis illius se: h[ab]et odo librum; nam
tunc sibi p[er]traxo et, quatenus et explicabilis q[uod] propria
et passiones sicut eis q[uod] partis cularis. Tunc ve-
ro partis tunc tunc p[er]tulit explicabilis q[uod] propria cor-
mula et sic tunc h[ab]et librum p[er]tinet sub obo ad a-
quato p[er]traxo, unde h[ab]et in aliis partibus agit de
ente mobili sibi certas p[re]tes, nec tu in voto libris, sal-
tu agit in istis de ente mobili sibi propria cor-
am id vero q[uod] dicibus multa librum ex ihs voto agere
de ente mobili in eo, q[uod] hoc h[ab]et agere de propria
ente mobilis et de passionib[us] illius, ubi vero agit de
istis agit et de ente mobili in eo, q[uod] hoc h[ab]et aliis
q[uod] illius.

Si voto libri de eis in legem nobis contineatur in sen-
tentiis de physico ente, sibi p[er]tinet de physica au[m]ustina
et in aliis p[er]ceptuibus et magis elaborata sibi sententia
expofitam au[m]ustinam de eis in deinceps Aughey
conveniens est sibi.

Primus

1. Primus liber agit de principiis entis mobilis vel natu rae maaſe. Et forma aq[ue] priuatione.
2. Secundus tractat de naa, et de cais entis natu rae.
3. Tertius de motu, et infinito.
4. Quartus de loco, vacuo, et sp[ace]e.
5. Quintus de unitate, contrariitate, et similitudine motu.
6. Sextus de d[omi]ni motu in partibus proprio ex q[ui]ib[us] compendiatur.
7. Septimus et Octavus de p[ri]mo Motore cuiusq[ue] p[ro]p[ri]etatis. Et hanc de proximis plus Josephina dicta sufficiens ordine facti diei 5. francisci.

L IBER^{us} PRI-
MVS PHYSICO-
RVM

Continet